

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termékek szerint egy negyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A magyar és az osztráknémet öngyilkos harca.

Irta: Zseltyay Bogdán.

— december 5.

Egyedüli szövetségesünk Európában az osztráknémet és még is századok harca sem volt képes észretériteni e két nemzetet. Természetesen itt az osztráknémet hihás, ki minket akar elnémetesíteni s nem látja, hogy ugy Ausztriában, mint Magyarországon az uralkodó faj lába alól huzza ki a gyékényt a tót és az oláh. Magyarországon és Ausztriában kétharmad részben már övék a föld, s az elkeseredett vakgyűlölet miatt, mit az állandó marakodás okoz: se mi, se ők nem látják a veszélyt, mely talán már a közeljövőben végsemmisüléssel fenyegeti a két évezredet megért nemzetet. Ez oly világos tény, hogy csak az nem látja, aki nem akarja. Mi félünk az elnémetesedéstől, ami nincs, de nem vesszük észre, hogy az oláh meg a tót már egész országrészeket elhódított tőlünk. „Nyelvében él a nemzet!” hangoztatjuk szüntelen s nem látjuk, hogy Magyarország északnyugati és keleti részén már idegen a magyar saját hazájában; önhittén dicsekszünk nemzeti haladásunkkal s idegen nemzetek himnusza esendül fel Árpád földjének kétharmadán. Harminc millió magyarnak kellene ma

lenni itten, normális szaporodási törvényeket véve alapul, s hányan vagyunk? Hogy a török-tatár járta időkben nem szaporodhatott a nemzet: az érthető, de az azóta lefolyt tekintélyes időszak tartama alatt csak is a nemzet határtalan közönye lehet az oka mai csekély létszámunknak. Nincs Európában nemzet, mely e tekintetben kevesebbet gondolna saját nemzetisége érdekével, mint mi. A vakgyűlölet az osztráknémet ellen, minden más nemzetiség elleni védekezéstől el von minket.

És nézzünk a dolog velejébe, van-e már ma okunk arra, hogy az osztráknémetet ennyi figyelmünkre méltassuk. Országszerte, hol azelőtt tiszta német lakoságú helységek voltak, ma már számbelileg roppant apadtak. A legtöbbje megmagyarosodott, de jelentékeny része el is tótosodott, tehát a tót a németnél is szívósabb és ott is hódít. Áll ez különösen a Szepességre. Az erdélyi szászok nem igen dicsekszenek szaporaságokkal, sőt ellenkezőleg: fogynak. A délvideki németek a magyarosodás örvedes utján haladnak, s ma-holnap teljesen beolvadnak a nemzetbe. Egyáltalán egyetlen helységet sem találunk az országban, amely elnémetesedett volna. Hol tehát az alapja ama óriási félelemnek, hogy németesedünk? És nézzük más oldalról az idegen, intelli-

gens néposztályoknál a nagyon is sűrű magyar hangzású vezetékneveket. Nem azt bizonyítja-e ez is, hogy tulajdonosaik egészen a mieink lettek, megmagyarosodva lélekben és érzelemben.

De bezzeg! Nem ugy áll a dolog a tótság és oláhsággal. Dévénnyől, körül a kárpáti határon egészen le Orsovaig nem találunk egyetlen helységet sem, mely megmagyarosodott volna! És a magas kárpáti országhatárról be az ország szíve felé, mint óriási polip karjai nyulnak a tót és oláh nemzetiségek által lakott területek. S ki mondja, hogy a nyelvhatár kijebb-kijebb szorul?

Zemplénnémet megye északi részén Varannón van egy 200 éves magyar feliratos temető, mit bizonyít ez? Akkori lakosai közt a Sárosy, Csizmadia-féle, török metszett magyar hangzású vezetéknevek egészen sűrűn fordulnak elő, nem-e gondolható minden történelmi kutatás nélkül is, hogy abban az időben még magyar szó hangzott a Tapoly völgyében? S hol van ma a nyelvhatár csak Zemplénben is! Valahol ott érintkezik az ujhelyi járás politikai határán. Pedig Zemplénben nemzetiségi agitációk nem tölják beljebb a nyelvhatárt, csak a maga természetes szívóssága viszi tovább a gyengébb ellenállású magyar nyelv ellenében.

Még inkább áll ez az oláhságra nézve. Erdélyt már ne is

emlitsük, mert az egész területe sűrűn be van népesítve oláhhall. A maroknyi székelység már csak ugy vergődik utolsó élet-halál-harcában, minden oldalról körbe van fogva oláhok lakta vidékekkel. Fellebb a mezőség, egész területében körül van véve a szívós oláh néppel, mely más nyelvet nem tanulhat meg szellemi korlátoltságánál fogva s így, aki vele beszélni óhajt, vagy kényszerülve van: kénytelen-kelletlen meg kell tanulnia oláhuul. Az tehát már bevezetett tény, hogy Erdély a kényszerűség hatalma alatt ma-holnap elfelejti ősei nyelvét s lesz belőle román, a magyar haza elkeseredett elensége. De ezenkívül az erdélyi nyugati határhelységek egész vonaláról nap-nap mellett ellenállhatatlan invázióval ereszkedik le a Tisza felé a szopora oláh-faj s lépésről-lépésre hódítja az áldott, tisztántulí rónaságot. Hol áll meg? Ki mondhatná meg ma? Hiszen az oláhnak már fejlett irodalma, óriási vagyona, s öntudatosan agitáló intelligenciája van s így ott a harcot ellenük fölvenni ma már nem oly könnyű! Erre már nem egy pár ezer koronával rendelkező közművelődési egyesület kell, de sorompóba kell szólitani az egész magyar nemzetet; s nem azon igyekezni, hogy az oláhokat megmagyarosítsuk, mert ez ma már lehetetlen; de csak azt megtenni,

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Vallomás.

Meguntam már szerelmeket hazudni: Atéltam már a kalandok korát, Kár volt az élvért úgy rohanva futni, Most ime már csak ballagok tovább.

Szép volt, oh! szép az átélt éjszakáknak Változatos, színes költészete, Dejönnek ujak, kik nyomomba hágnak, Én meg beteltem torkig már vele.

A józanságot mindig megvettem S kerültem azt, ki annak rabja volt Dörén, kábán ah! éppen azt kerestem Lelkem tüzetől, ami megrabolt.

S a kóborlásban alig vettem észre, Hogy esztelen mit is fecselek én, Most itt állok: önvád lángjától égve; Más láng nincs is már szívem rejtekén!

A hangulatok kóborló lovagja Most hangulattól megraboltan áll: Nincs semmi már, mi lelkem átviharzza S uj dalra szívem néhanap talál.

Csak néhanap... de már a régi lángnak Csupán kihamvadt, bús parázsa ég, Nem izgat üve élve telt pohárnak Megörte lelkem gyötrő láza rég!

Németh Pál.

A félkegyelmű.

Irta: Wihs Béla.

Az északi Kárpátok egyik félre-
eső zugában fekszik Cernyinka. Igény-
telen, alig pár házból áll, sziklasza-
kadékokon épült kis falu. Az a ne-
hány lakója, akit a nehéz megélhe-
tés még nem esábitott a kivándor-
lásra, szénégetésből és fuvarozásból
tengeti nyomoruságos életét.

Nincs ennek a szegény elhagya-
tott fészeknek semmi nevezetessége,
ha csak Petru, a félkegyelmű nem,
akiről azt sem tudják az égből-e, a
poklok fenekéről, vagy a világ me-
lyik részéből került közéjük. Egy-
szerre csak közöttük volt.

Amikor legelőször látták elgém-
beredett, pupos alakját, sovány, el-
torzult arcát: az asszonyok ijedten
húzódtak kunyhóikba vissza és ve-
tették sűrűn a keresztet magokra; a
férfiak pedig bizalmatlanul tekintet-
tek feléje s ovatosan elkerültek a
kertek sövényei felé, ahol könnyeb-
ben akadhat a kezük ügyébe valami
védelmi eszköz.

Ő pedig lekuporodott a földre,
sovány arca mosolyra torzult és esá-
holásszerű hangot adva, mint egy fél-
lénk eb, csúszott feléjük.

Lassankint egészen megszokták.
Nem félték tőle. Senkit sem bántott,
még a csufolódo gyerekeket sem, hát
megtörték. Azt a pár falatot, mit nyo-

moruságos eledelükből, a zabkenyér-
ből és burgonyából néha-néha eléje
vetettek, a jámbor istenfélők nem
sajnálják tőle. Csak nagy ritkán szo-
rult erre is, mert ösztöne inkább a
természetnyújtotta eledel után haj-
totta.

Emiatt sokszor napokig is távol
volt a falutól. Az erdőt járta. Szédü-
letes sziklarepedéseken macskakügyes-
séggel csúszott egyik bozóttól a má-
sikhoz a madárfészkek után. Ezekből
szedte ki a tojásokat és az apró
fiókokat. Majd meg különféle gyöke-
reken élésködött.

Ilyenkor csak arról tudták merre
jár, hogy esténként fel-felüvöltött
majd egy, majd más sziklaoromról.

Aztán megint visszakerült és na-
pokig nem mozdult a faluból. Egyik-
másik pajtába, vagy istállóba húzó-
dott és ott kuporgott valamelyik szög-
letbe bujva, még csak az éhség elő
nem kényszerítette.

Akkor aztán sorra járta a falut.
Egyik helyütt egy pár falatot,
másik helyütt egy elnyűtt gunyát ve-
tettek feléje. És ő ezekért nagyon
hálás volt. Megköszönte azzal a torz
vigyorgással és időtlen esáholással,
amely nála az érzelmek kifejezője
volt.

Egy alkalommal a szokott időnél
tovább maradt el. A esáholását sem
hallották napok óta. Azt hitték, hogy
már végképen eltűnt, míg nem egy

napon Koritár Iván, a vén szénégető
egy földesuzamlás alatt reá nem akadt.
A reáuhant sziklatörmelékek, ame-
lyek félig maguk alá temették, egyik
térdet szétroncsolták. Nem birt feltá-
pázkodni, ott hevert kinosan nyő-
szörögve. A vén szénégető kiásta és
hazavitte. Nem messze kellett vinnie,
a falu végén lakott csak s aztán
Petru olyan könnyű volt, mint egy
apró gyerek.

Odahaza Marianka, Iván leánya
vette ápolás alá. Marianka mindig
jó szívvel volt a félkegyelműhöz,
mert sajnálta a szegény nyomorultat.
Most is kimosta gondosan a sebet és
kötést tett rá. Aztán megsimogatta a
félkegyelmű torz arcát és szóltott hozzá:

— Szegény Petru. Összetörted a
lábod? Lásd, minek mászol mindig
azokra a nagy sziklákra? Most fáj.
Ugy-e? No semmi, majd meggyógyít
a Marianka, ha jó leszel.

A félkegyelmű erre a simoga-
tásra lehuntya fakó szempilláit és
nyőszörgött. Beszélni nem tudott.

A gondos ápolás alatt nem sokára
annyira felgyógyult, hogy használni
is tudta lábát. Megmerevedett ugyan
a féllába, de azért eibicegett rajta
még is valahogy.

Hanem ezután csak nagy ritkán
ment el Mariankától, olyankor is
estére mindig visszakerült. Ha a min-
dennapi falatját megszerezte, csak
Marianka közelében tartózkodott.

Ferencz József keserűviz

az egyedüli elismert kellemes
izü természetes hashatószer.

hogyan áthághatlan akadályokat gördítsünk terjeszkedése ellen. De már az ily védvára bástyái is milliókba kell, hogy kerüljenek.

És ezt a mai pénzügyi körülményeink közt egyáltalán nem tehetjük meg. Ugy vagyunk, mint a fuldokló, ki maga előtt látja az irtózatot halált, s ha egy pár szalmaszál uszik a vizen, ebbe kapaszkodik. Biztos és öntudatos előhaladáshoz olyan körülményekre van szükségünk, melyek megengedik, hogy teljes erőnkkel erre fordíthassuk. Mai helyzetünkben csak egy út van még, ami célra visz, ami a nemzet akaratától függ egyedül: kibékülni az osztráknémettel, kit hasonló vész fenyeget; megalkudni a lehető olcsón egyelőre egy bizonyos idő tartamára, s akkor teljes erővel fogni a fenyegetett ország-részek biztosításához mindama eszközökkel, melyeket kár nélkül máshonnan elvonhatunk. A közművelődés összes tényezőit munkába kell állítanunk, s megvetnünk alapjait egy kulturmunkának, mely áldásait állandóan árasza a fenyegetett vidékekre. Hogy a némettől nincs mit félnünk, az egészen bizonyos, a magyar németiség soha sem fog változni, amint eddig nem változott, de tóttá és oláhhá igen, amint eddig is láthatjuk hazafiai mély fájdalommal. Ha II. József és Bach ennyi tótot vetett volna közénk, és annyi tót intézményt létesített volna, mint németet, ma már talán hirmondó sem lett volna a magyarból, míg a német elenyészett nyom nélkül, örökre.

Hagyjunk fel tehát az öngyilkos harccal az osztráknémetek ellen, míg nem késő, hisz kenyértörés esetén úgy is mi bánunk meg, mert az osztráknémetnek még mindig van, ki megvédje nemzetiségét, ott van a fajrokon nagy német birodalom:

Fénytelen, szürke szemei kifejezéstelenül kísérték minden mozdulatát.

Még olyankor is utána kullogott, mikor szombat esteken egész az erdő alá ment az ő Misuja elé, aki ilyenkor szokott az erdőirtásból hazatérni. Ott vihogott körülötte, amikor látta, milyen szerelmesen simul Marianka a kedveséhez, a deli Havran Misuhoz.

Vagy négy év előtt vándorolt ki a faluból Popesku Milán Amerikába, a kínesek földjére. Magával vitte a feleségét, a szép Katkót is, aki az előtt a Misu kedvese volt, de míg Misu a királyt szolgálta, hozzá ment a módosabb Popesku Milánhoz.

Katkónak Amerikában nagyon felvitte az isten a dolgát. Az ura egyik nagyobb szénbányában napszámon szerzett egy pár száz dollárt, amin egy pálinka- és bormérést nyitott a feleségének.

Ugy mondják a szép Katkó kedvéért nagyon sokan jártak oda, csak úgy özönlött a sok pénz a Katkó szobájába. Nem régiben már a cernyinkai uri birtokra is alkudozni kezdtek a földes-urokkal onnan Amerikából. A plébániának is küldtek azóta száz dollárt szent célokra.

Az onnan érkezett levelekből mindezt jól tudták a falubeliek és még is nagy volt a bámulat, amikor

de mi árván állunk ez idegen nemzetiségek közepette s mihamar elmerülünk a szláv ocean hullámaiban.

Fogjunk tehát komolyan a nemzeti nagy munkához: a főtől le a parasztig mindenki, ha élni akarunk, mert másképpen rabszolgáivá leszünk az idegen betolakodóknak!

A hét története.

— december 5.

(Politikai helyzet. — Körber bukása. — Vátság az országházban. — A Szabadságharészobor. — A Dreyfus-per revíziója. — Ausztria ellenes tüntetések Olaszországban. — A keletázsiai helyzet. — Bemutató az Operaházban. — Fővárosi színházokról. — A Petőfi sorsa. — Masin ezredes lelkiismerete. — Ausztria-Magyarország és Görögország. — Halottfosztó leányok. — Sahara császára. — Tudományos életéről.)

A politikai helyzet mulatságosan válságos, mondhatnók: súlyos. A párhuzamok felelő technikai obstrukció már oly nagy mérvben folytatja aknamunkáját, hogy végtére is saját magát fogja fölrobbantani. A politikai válságban más elsőrangú szerep jutott annak a kezdeményezésnek, hogy a függetlenségi Kossuth-párt nagyobb része hajlandónak mutatkozik a kormányfővel békétárgyalásokba bocsátkozni. Ezt jelentős fordulatnak tekintenők, de nem fogják fel túlságos optimisztikusan. A függetlenségi párt közt is vannak még elegendő, akik folytatni akarják a harcot. A szabad-ellenzék persze, minden kompromisszumot leakar beszélni, és fölkakar bontani a függetlenségi és a miniszterelnök között, ami nehezen fog sikerülni, mert a közvélemény már megelégedte az áldatlan dulakodással. Az utóbbi napok pedig oly alacsony nívóra süllyesztették a parlament tekintélyét, amelyre eddig csak a Reichsrat adott példát. Feszült várakozással nézünk a Kossuth-párt jövő álláspontja elé, amely hivatva van eldönteni az obstrukció folytatását vagy megdöntését.

Osztrák politikai körökben azt hangoztatják, hogy Körberrel legfelsőbb helyen nincsenek megelégedve s Ausztriában abban a pillanatban beáll a kormányválság, mihelyt Bu-

a szép Katkó egy napon beállított a bírósághoz.

Fekete uri ruha volt rajta. A feje pedig szép selyem-kendővel volt bekötve. Azt mondta, az urát jár így, azt gyászolja. Aztán elmesélte, hogy egy este az ura nagyon csunya időben jött haza a bányából és attól beteg lett, másnap már ágyban feküdt és negyednapra meg is halt.

A jámbor cernyinkaiak csak esőváltak a fejüket. Nem hittek neki. Az úri köntös bizalmatlanná tette őket.

De mikor sirni kezdett, hogy most már mily egyedül áll a világon, mert meg oda volt, a szegény, öreg apja is elhalt, sajnálták.

Pár nap múlva megvette a földes ur cernyinkai birtok-tagját s rövid idő múlva minden a régi kerékvákerült.

Csak Mariankánál változott meg a régi életmód. Egyszer halaványabb lett. Hogyne, hiszen már négy hete feléje sem nézett a kedvese, a deli Havran Misu.

Alig három hónapra a szép Katkó hazaérkezése után egy szombat este nem a szokott uton került haza Misu. Marianka hiába várta. Másnap, amikor találkoztak, azt mondta Mariankának, hogy a munkavezető küldte a szomszéd faluba, azért nem jött erre. Hanem azóta mégis elmaradt.

dapestről megjő a híre annak; hogy gróf Tisza István megtörte az obstrukciót.

Az országházi vásárnál nem kell egy pillanatra sem rosszra gondolni. Nem a dunaparti fényes, új parlamenti palotáról van szó, amelynek átadás, arannyal, festményekkel ékes hajlékában mostanában ugyancsak sűrűn csapódik a fejekhez a házival való üzérkedés, a hazaárulással való vadak ezrei. A Sándor-utcai jó, öreg országházról esik szóbeszéd, a mely mélabusan boronghat a feledés homályában. Most azonban kifog benne is gyűlni a pezsgő élet és a magyar háziiparnak az ország minden részéből felhalmozott termékeit fogják a főváros előkelő hölgyei benne jótékony célra eladni.

Végre megmozdult a Szabadságharészoborának az ügye is. A pályázatot már nagyvívra kihirdették, s csak az a fő, hogy szobrászművészeinket megihlessen ez a főszegecs téma; hogy a Szabadságharész-szimbóluma méltó legyen ahhoz a főszegecs nemzeti küzdelemhez.

Lassan kitűnik, hogy a rennesi hadbírósg tárgyalásai alkalmával, a Dreyfus-ügyben való vallomások legnagyobb része hamis volt. Legutóbb maga Griberin, a vezérkar levéltárosa ismerte be hamis tanúságát, s így már megindult az akció, hogy a világra szóló pört újabb revízió alá vegyék, hogy teljes fényt derítsenek rája, s hogy a meghurcolt Dreyfusnak már nagyvívra visszaadják erkölcsi reputációját.

Az olasz diákok Ausztria ellenes tüntetése még egyre tart. Legutóbb Firenzében tört ki a tüntetés, s az osztrák-magyar konzulátust állandó őrizet alá vették, mert az olaszok dühe a konzult sem kiméli meg.

A helyzet Oroszország és Japán közt változatlanul feszült. Ugy látszik, mindinkább nehezebbé válik a a hadsereg flotta türelmetlenségének fékmentesítése. Egy londoni távirat szerint Oroszország és Japán közt megakadtak a tárgyalások.

Jelentékeny művészi eseménye volt a héten fővárosunknak. A M. Kir. Operaházban először adták Puccini Tosca című daljátékát. A mű hatása a maga verizmásával, mely hatást gyakorolt a közönségre. Izgató, rémes jelenetei oly megrázó hatást gyakoroltak, amelyből a sikerre következtethünk.

Marianka nem kereste, nem panaszkodott, csak sirt.

Hallotta, hogy Misu most minden szombatban a falu tulsó végén kerül le az erdőből. A majorságba jár a szép özvegyhez. Elmondták, hogy a szép Katkó mindenféleképpen a kedvében jár, mert még mindig szereti. Már az ura óráját is neki ajándékozta. Most meg arra akarja rávenni, hogy vesse le a paraszt gúnyját és ne járjon az erdőre. Alljon be az ő gazdaságába, mert ő asszony létere úgy sem ért hozzá.

Szegény Marianka, mintha a szívet tépdesték volna ilyenkor. Nem szólt semmit, csak visszahúzódott a kis kamrájába és sirt, sirt keservesen.

Olyankor Petru, a félkegyelmű eltűnt. Elűzte a sirás. Egész nap oda volt, csak a vonítását hallották az erdőből felszólalni. Mikor besötétedett, akkor került haza.

Egy vasárnap este épen a házuk előtt állt Marianka, amint Misu véletlenül arra vetődött. Megszólította:

— Misu! Hát meguntál már engem? Anyira megvetsz, hogy még felénk sem nézel? — és odament eléje.

— Ne állj az utamba Marianka — szólott rá amaz durván.

— Nem állok az utamba Misu. Csak kérni akarlak valamire. Ha nem szeretsz már, nem baj. Majd ad az

A főváros többi színházaiban is lázasan, serényen folynak a munkák. A Népszínházban sikert aratott Verő Menyecskek című három felvonásos népszínműve, amelyben Blaháné csillogtatta őt talentumát. A vígszínházban már csak félsikerről számolhatunk be a Flirt nagysámról, míg a Magyar Színháznak szintén telt házakat hoz a „Kis kofa” című operett.

Az Adria eltűnt szép hajója csakugyan annak a nagy magyar poétának sorsára jutott, akinek dicsőséges nevét hordozta a magyar tengeren. Nyomtalanul eltűnt, és senki sem tudja, hogy a „Petőfit” hol érte a pusztulás.

A szerb tisztek szavazni fognak. Még pedig arra, hogy Sándor király megöletése hazafias tett volt. Masin ezredes feloivasást is tartott rögtön, hogy helyzetét tisztázza. Aztán három napi gondolkodást adott a tiszteknek, hogy a július 11-iki forradalom mellett, vagy ellene nyilatkozzanak, de katonai „becsület szavával” biztosította őket arról, hogy senkit sem fognak felelősségre vonni érzelmeiért.

Az a kalandos hír jár Rómába, hogy Ausztria-Magyarország Görögországgal is katonai konvenciót fogkötni, amelynek csak egyetlen oka és célja lehet: Albánia. Ez a konvenció ellensúlyozása akar lenni annak a katonai egyezménynek, melyet Olaszország Montenegróval kötött hét évvel ezelőtt.

Borzalmas büntényt lepleztek le a fővárosban e héten. Azért írtatjuk ezt ide, mert páratlanul áll a maga nemében. Kis leányok felbontották a temetői sírjait és a halottakat megfosztották. S a mi még érdekesebbé teszi az esetet az, hogy a bűnösök mind gyerekkorban vannak még.

Sahara császára I. Jakab nem törődik a gunnyal, ő tovább halad a megkezdett uton. Még a híres afrikai utazót Stanleyt is bámulatba ejtette. S mint híre jár, hadserege szervezéséhez fogott. Hát mi jó uralkodást kívánunk neki, s részünkről ajánljuk, hogy egy anarchista minisztert is válasszon be a kabinetjébe.

A tudományoknak ismét nevezetes hete van. A dróttalan távirat problémája egy lépéssel tovább haladt. Rlachman német mérnök kifundálta annak a módját, hogyan lehet a villamos hullámot megregulálni, hogy oda

Isten erőt, hogy elviselhessem ezt. Arra kérlek csak: kerülj az az asszonyt. Szeress akárkit is, nem fog fájni, csak ezt ne. Hiszen hallhattad: milyen rossz asszony. Azt mondd: az urának is halált főzött, attól halt meg. Félj tőle Misu. Kerüld . . .

Letérdelt eléje és úgy könyörgött. Misu pedig durván taszította el maga elől, úgy hogy Marianka elesett.

Vad ordítás hallatszott erre. A félkegyelmű, aki a kerítésre kapaszkodva kísérté fénytelen, buta tekintetével Mariankát, ordított fel. Szeme megvillant, areá eltorzult s azután, minthogy a sövény karója, melyet sovány, kiaszott kezével szorongatott, ketté pattant, keresztül bukott az ut szikláira.

E vad hangra hátra tekintett Misu, de amikor látta, hogy csak Petru, a félkegyelmű esett keresztül a kerítésen, hát ügyet sem vetett rá. Ment a szép Katkóhoz.

Az meg oda küszött gyorsan Mariankához, elkezdte az arcát cirogatni és nyöszörgött, míg Marianka magához nem tért s be nem vánszorogott. Akkor eltűnt.

Misut másnap a szép Katkó kertje mögött összetört fejjel, halva találták.

Petrának, a félkegyelműnek azóta nyoma veszett.

A karácsonyi alkalmi vásár
leszállított árak mellett

SZÉNÁSY, HOFFMANN és Tsa

selyemáruházában,

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

november 9-től december végeig tart, mely alkalommal

a következő áruk adatnak el feltűnő olcsó árak mellett:

Mintázott pongis és liberty	... méterje 65 krtól kezdve,
Sima liberty	... 75 " "
Szines csikos selyem	... 85 " "
Sima és schottisch louisine	... 1,15-131 " "
Mintázott chiné és louisine	... 1,20-161 " "
Mosóbársony minden színben	... 50 krtól " "

— stb. stb. —

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

menjen, ahova küldik, és onnan jelent-
sen érkezést, ahonnan várják. Ezzel
megoldotta a villamos hullámok irá-
nyának módját, amely kétségtelenül
nagy szenzációt keltett a tudományos
világban.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Vármegyei közgyűlés. Zemplén-
vármegye törvényhatósági bizottsága
folyó évi dec. hó 21-én tartja meg
ez évben utolsó rendes évi közgyűlé-
sét, melynek 31 pontból álló tárgy-
sorozatát jövő számunkban hozzuk.

(Vizsgálat a városnál. Sátor-
aljaúj hely r. t. város ügy- és pénz-
kezelésének vizsgálatát a szabadságon
levő alispán megbízása folytán *Thu-
ránszky László* főjegyző, *Nemthy*
József árvaszéki elnök, dr. *Szirmay*
István t. alügyész, *Szicszav Károly*
p. ü. igazgató helyettes és *Puky Ar-
pád* számellenőr közreműködésével
november hó 23-án — mint már je-
leztük — megkezdte s a vizsgálatot
megszakítás nélkül folytatva dec. hó
4-én befejezte.

Szerenes képviselőtestülete
közgyűlést tartott f. é. november hó
30-án délután. A közgyűlés tárgyszo-
rozatának legérdekesebb része az
1904. évi költségvetés volt. E szerint
a jövő évi költségeloirányzat közel
6000 koronával haladja meg a f. évi
költségvetést, mely többletet nagyrészt
az utca-világítás, az újonnan épülő
községháza berendezése, fűtése és vi-
lágítása okozza. Ezzel szemben apót-
adó % igen esekély emelkedést tün-
tet fel. Ezenkívül több folyó ügy
került tárgyalás alá. A Kassán eme-
lendő Rákóczi szoborra 50 kor. szá-
vaztak meg.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma
a f. hó 8-ára eső ünnep miatt csak
f. hó 10-én fog megjelenni.

Áthelyezések. A pénzügy-
mester *Kelevéz Andor* helybeli m. kir.
pénzügyi számtisztet saját kérelmére
a pozsonyi kir. pénzügyigazgatóság
mellé rendelt számvevőséghez helyezte
át s helyébe *Lankóczy József* békés-
gyulai számgyakornokot számtisztté
nevezte ki. — *Németh Ferenc* kato-
nai szolgálatból visszatért helybeli
kir. adótiszt további állampénztári
szolgálatra a nagy-enyedi kir.
adóhivatalhoz rendeltetett.

Újví gratulációk megváltása
a sátoraljaúj helyi árvaház javára. Kö-
rülbelül tizenhat hosszú év folyt le
azóta, hogy így utolsó napjaiban a
haldokló, megvénhedett évek és még
esupán sejtelmével az elkövetkezendő
ujnak: a fenti cím alatt teret nyitunk
mindazoknak, akik az új év alkalmá-
val ismerőseiket, jóbarátaikat óhajtják
e lap útján üdvözölni, de egyben
a jótékony cél érdekében is óhajtá-
nak közremunkálni. Azoknak tehát,
kik az új év megérkezéssel szokásos
új évi üdvözlőiket, általunk a hely-
beli árvasegélyező és jótékony egye-
sület javára beszolgáltatandó, bármily
nagyságu összeggel is megváltani
óhajtják: — pénzküldeményeiket, me-
lyeket lapunk kiadóhivatalához kell
beszolgáltatni: e helyen fogjuk nyug-
tázni. Szerkesztőségünk és kiadóhi-
vatalunk új évi gratulációit 4 koro-
nával váltja meg. Dr. *Thomán Dávid*
Ungvárról 2 koronát küldött be e
célra. Eddigi gyűjtésünk 6 korona.

Halálozás. *Szemere Géza*
lasztoméri földbirtokost súlyos csapás

érte. Leánya *Etelka* e hó 1-én élete
legszebb korában elhunyt. Temetése
szerdán általános részvét mellett ment
végbe.

Jutalmazás. Hazafias kötele-
ségének szép tanujelét adta a „ma-
gyar nyelvet és népnevelést Zemplén-
megyében terjesztő egyesület” az ál-
tal, hogy *Csizy Gedeon* sajkókesznyé-
teni népiskolai tanítónak 100 korona
jutalmat szavazott meg a községi nép-
könyvtár létesítése körül tanusított
fáradásai és érdemeiért. A jutalmat
a képviselőtestület, iskolaszék s nagy-
számu tanügybarát jelenlétében lel-
kesítő, buzdító beszéd kíséretében a
napokban adta át *Pintér István* a
szerenési járás főszolgabírája a meg-
jutalmazottnak.

Halálozás. Részvétellel értesü-
lünk, hogy *Schön Mór* ny. tanító, ki
az izr. hitközségnél majdnem 30 évig
tartó működést fejtett ki, ma, f. hó
5-én hosszas szenvedés után meghalt.
Tekintve, hogy a jószívű, szorgalmas
és fáradhatatlan tanítónak városunk-
nak csaknem összes izr. polgárai ta-
nítványai voltak: kétségtelen, hogy
holnap, f. évi 6-án délután 1 órakor
tartandó temetésén a legszélesebb
körű részvét mellett fogják eltemetni.
Halálát özvegye s kilenc gyermeke
sírhatja.

Gyűjtés a róm. kath. templom
harangjára. *Katinszky Geyza* fős-
peres-plebánus igazán dicsőretre méltó
mozgalmat indított meg, hogy a hely-
beli róm. kath. plebánia templom
már régóta megrepedt harangját ki-
javíttassa, illetőleg újraöntesse. Hívei-
hez kérelmet intézett, hogy a fenti
célra kiki tehetsége szerinti öszeg-
gel járuljon hozzá a szép terv meg-
valósításához; az első adakozók kö-
zött van a róm. katolikus plebánia
kegyurnője, gróf *Walis Gyuláné*,
aki e célra 600 korona összeget kül-
dött. Mindenestre kívánatos, hogy a
harang öntésére szükséges 3500 ko-
rona minél előbb összegyűljön; kívá-
natos ez nemcsak a hívek, de széle-
sebb körben is, hiszen városunk egye-
dül órája a nagytemplomi óra, amely-
nek ütője, mivel megrepedt harangon
üti ki az órák számát: valóban alig
hallható és elvesző hangot hallat.
Azonban remélhető, hogy *Katinszky*
Géza felszólítására minél előbb se-
gitve leend a bajon, aminek teljesü-
lését a köz érdekében is őszintén
kívánjuk.

Hymen-hír. *Olesvári Olchváry*
László alsó-bereczkii földbirtokos, m.
kir. tart. honvédbadnagy jegyet vál-
tott *Schultz Etelkával*.

A sátoraljaúj helyi tisztviselők
fogyasztási szövetségébe a befizeté-
sek és új tag felvételek az üzlethelyi-
ségben, a *Kazinczy-utcai Róth Ber-
nát-féle* házban, a pénztárnál történ-
nek.

Eljegyzés. *Lándai József*, a
„Felső Zemplén” kiadóhivatali veze-
tője nov. hó 29-én eljegyezte Ungvá-
ron *Schächter Hermine* kisasszonyt,
néhai *Schächter Salamon* ungmeg-
yei vállalkozó leányát.

Sárospataki esendélet. Sáro-
spatakról vakmerő és merész utcai tá-
madásról értesítik lapunkat. F. D.
nevezetű, sárospataki akadémiai
hallgatót ugyanis egy éjjelen ismer-
etlen tettesek támadták meg s eddig
kiderítetlen okból úgy megverték,
hogy a megtámadott ifjút a kórházba
vitték gyógyítás végett.

Jó fogás. Ha a rend és esend
őrei körözött egyént fognak el, az új-
ságok azt írják róluk, hogy „jó fo-
gást” tettek. Ilyen fogás volt az, a
melyet a esendőrök tegnap tettek Sá-
toraljaúj helyben. *Szolivajsz Lajos* ko-
csis a minap összekülönbözött *Mis-
kolezon* szolgálatadójával, *Csongovai*
Péterrel. A kocsis úgy intézte el
*Csongovai*val dolgát, hogy merészet

gondolt és elhajtott szolgálatadója
szekerével és lovaival és meg sem
állt addig, amíg Ujhelybe nem ért.
A csörgői uton a tolvaj kocsis talál-
kozott egy atyafiával, akit magához
vett. Később velök szemben jött egy
leittasodott öreg ember, aki egy új
pár eszmat vitt a hátán. Ezt a te-
hetetlen öreg embertől elvették. A
károsult panaszt tett a esendőrségnél,
mire a esend őrei csakhamar elfogták
a két vakmerő fickót és bekísérték a
rendőrkapitányság udvarába. *Dolák*
Károly zárkaőr gyanusnak találta a
szekerén levő holmit és érdeklődött
a bekísért tolvajok dolga iránt. Eköz-
ben kiderült, hogy *Szolivajsz Lajos*
a szekeret és lovakat lopta *Miskolc-
ezon*. Az eredményről azonnal érte-
sítették a miskolczi rendőrkapitány-
ságot, mely a tolvajt országosan kö-
röztette. Mielőtt a bíróság ítékezni
fog felettük, a két jó madár a rend-
őrség zárkájában hűsöl.

Tolvajlás. *Ozv. Szemerődy*
Lászlóné helybeli lakos panaszt emelt
a rendőrkapitányságnál, hogy szobá-
jából sodrott arany nyakláncát ismer-
etlen tettes ellopta. Minthogy ne-
hány nap előtt egy pályáőr kis fia
egy 20 koronás bankjegyét lopta el,
— a gyanu a kis tolvajra esett, aki-
től a rendőrség számon kéri az arany
nyakláncot is.

Árvíz. Nagymihály városát és
vidékét e héten komoly veszedelem
fagyogta. A folytonos esőzésektől
a Labore vize annyira megáradt, hogy
december 1-én tartani lehetett attól,
hogy az áradó víz a gátakat áttöri
és a városba behatol. Egész éjjeli 12
óráig áradt a víz és a *Kossuth Lajos*
utcai lejárónál az utolsó lépcsőt is
előntötte, úgy, hogy minden pillanat-
ban katasztrófától lehetett tartani.
Végre éjjel után apadni kezdett a
víz és reggelre a vész elmúlt. Sztra-
nyánban az utcákat azonban a La-
bore előntötte és a földekre is kiáradt.
Mint a F. Z. értesít, *Lasztomér, Dé-
nesfalva, Butka* és *Deregniz* falvak-
ban a határ teljesen víz alatt áll.

Gyermekek felnevelése. A ho-
monnai izr. jótékony nőegylet f. hó
2-án ruházta fel a szegény iskolás
gyermekeket. Ez alkalommal az egy-
let volt elnöknője: néhai *Dr. Thomán*
*Dávidné*ről, kinek férje ezen ember-
baráti nemes célra alapítványt tett,
Lengyel Samu igazgató az egyesület
titkára fog megemlékezni.

A „Szerenési Társaskör” házi-
estelye. A „Szerenési Társaskör” a
szerenési „Nagy Szállóda” dísztermé-
ben 1903. évi december hó 12-én
hangversenynyel egybekötött zárt-
körű háziestélyt rendez. A házi estély
kezdeté este 8 órakor. Belépti díj:
személyenkint 1 kor. A háziestély
rendezősege élén *Pintér István* a „Sze-
renési Társaskör” elnöke és *Rombauer*
Edgard a vigalmi bizottság elnöke
állanak.

Levélke a Jézuskához. Egy 9
éves kis leányka levélkéje került a
szerkesztőség kezébe, melyet írja a
Jézuskának adresszált. A kis *Józsa*,
a levél írja — tekintettel a közeledő
karácsonyi ünnepekre — a Jézuská-
tól ajándékot kér, amit valószínűleg
meg is fog kapni. A kis levélke szó-
szerint a következő: „Édes kedves
Jézuskám! Hozzál nekem cukrot, építő
köveket, egy szép mesés könyvet, egy
szép mikulást a *Wihs Róbert* bácsi-
tól és egy babát. Kezet csókol Józsa-
d!” A kis *Józsa* elfelejtette megjelölni,
hogy leány- vagy fiubabát óhajt.
Bizonyosan — az utóbbi.

Időjárás. Meteor írja: Dec.
hó esomópontjai 4., 7., 9., 15., 20.,
21., 22., 25. és 27-ikére esnek és a
bolygók állásaiból kifolyólag a 9., 21.,
22., 25. és 27-ikiek hideg jellegűek,
míg a többieknek enyhe tulajdonságuk
van. Azon hideg is e hónapban jöhet
meg számunkra, ami november hó-

ban csak kis mértékben tudott érvé-
nyesülni, vagyis december valóságos
téli hónapnak ígérkezik, mely maxi-
mumát karácsony körül éri el, az
eddiggi adatokból.

Szerenéslen esés. *Tomkó*
György málezai lakos, jómódu gazda
felesége f. hó 23-án a ház padlásá-
ról a létrán lefelé igyekezvén: meg-
esuszott s oly szerenésletlenül esett
le, hogy egy földből kiálló vaspóznán
keresztül szúrta magát.

Rossz utra tévedt ifju. Még
f. évi szeptember 2-án éjjel történt,
hogy egy *Lóvi Adolf* nevű fiatal em-
ber betört a homonnai kereskedelmi
iskolába azon célból, hogy az iskolai
peesét felhasználásával, egyik tanít-
ványa részére, ki a vizsgán elbukott,
hamis bizonyítványt készítsen. A zaj
hallatára elősiettek a szomszédok s
az ifju betörő elmenekült, mielőtt még
szándékát megvalósíthatta volna. A
tettest másnap kézre kerítették és ez
ügyben mult hó 26-án tartatott meg
a sátoraljaúj helyi kir. tvszék előtt a
főtárgyalás, melynek befejeztével a
büntető törvényszék *Lóvi Adolfot* a
közokirathamisítás vétségében mon-
dotta ki bűnösnek s ezért öt 14 napi
fogház büntetéssel büntette.

Öngyilkossági kísérlet. *Szem-
ján Mihály* gépész affelelti keservében,
hogy *Takács Anna* hajadon nea
volt hajlandó hozzá nőül menni, nov.
hó 30-án Gálszöcsen öngyilkossági
kísérletet követett el és halántékán
lőtte magát. Elettveszélyesével szállí-
tották a nagymihályi kórházba,
ahol most ápolás alatt áll.

Országos vásár. Nagymihá-
lyon december hó 14 és 15-én or-
szágos vásár lesz, melyre végre az
állatfelhajtás is engedélyezve van.

Véres lakodalm. November
hó 30-án T. Harkányból Böcsre vit-
ték *Csire Lajos* leányát, *Boresát*. A
násznap késő este ért a menyasszony-
nyal Böcsre. Közvetlen a falu alatt
egy 14 éves fiu az első kocsis elébe
lőtt, mire a fogat gazdája figyelmez-
tette a suhancot, hogy ne lövöldözzön
a ló előtt, mert anélkül is félnek a
lovak. Erre a fiu felugrott a szekér
hágesőjára s e szavakkal: „Kend az
Józi bácsi?” nyakszirtén szúrta egy
késset. A sérülés oly súlyos volt, hogy
mire sebével *Miskolcra* vitték, már
halva volt.

A katonai igazságszolgáltatás
reformja. A katonai büntető perrend-
tartás reformján már dolgoznak, de a
katonai büntető-törvénykönyv reform-
jához még eddig hozzá sem kezdtek,
sőt e kérdéstről, mely fontosabb, mint
maga a perrendtartási reform, még
csak nem is tárgyaltak. A perrend-
tartás ügyében már készített a hadügy-
minisztérium egy törvényjavaslatot,
amelyet azonban a kormányok csak
átalánosságban fogadtak el; úgy a
magyar, mint az osztrák kormány
módosításokat kíván, amelyekhez azon-
ban a hadügyminisztérium nem akar
hozzájárulni.

Védekezés a gyermekbetegsé-
gek ellen csak akkor tökéletes, ha a
gyermek ellenálló képessége gya-
rapodik. Ez legjobban érhető el, ha a
gyermek a hidegebb évszak alatt csu-
kamájolajat fogyaszt, mely célra leg-
ajánlatosabb a *Zoltán-féle*, mert kel-
lemetlen íze, szaga nincs, könnyen
emészthető és tápereje igen nagy.
Üvegje 2 korona a gyógyszerárban.

Dunky fivérek es. és kir. ud-
vari fényképészek e hó 13-án (vasár-
nap) és 14-én (hétfőn) a *Juhász Jenő*
ügyvéd ur telkén lévő műtermökben
ez évben utoljára felvételeket fognak
eszközölni, a műterem mindíg fűtve
van és akár borus akár esős vagy
havas időben, művészi kivitelű szép
képeket állítanak elő olcsó árban.
Levételi idő: d. e. 9-től 12-ig; 1/2-2-től
1/4-ig.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszerveik huru-
tos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza**
után ajánlatik. Emeli az étvágyat és testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és
jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti
czéggel legyen ellátva.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Egészséges gyomorhoz mindenekelőtt rendszeres emésztés szükséges. Sajnos éppen ez irányban azonban sokszor vétkezünk és így támad a gyomorrontás, étvágytalanság, székrekedés, álmatlanság, főfájás, kólika, vérszegénység stb. Ne mulassza el tehát senki jó és hathatós övösztet használni, mely úgy a gyomort, mint az egész emberi szervezetet erősíti, gyógyítja és jó egészségben tartja. Ilyen szer egyedül csak a valódi Brády-féle máriacelli gyomorseppék évtizedek óta kipróbált zamatos, ízű, biztos hatású házi gyógyszer az összes gyomorbetegségek. Üvegeje 80 fillér a gyógyszerárakban. Utánzatoktól óvakodjunk.

Érdekes tapasztalatok. Bizonyára érdekelni fogja mezőgazdinkat, kiknél a trágyázás napirenden való kérdést képez, hogy Németországban számtalan kísérlet alapján kétségbevonhatatlanul bebizonyított, miszerint egy igen fontos műtrágyafajt illetően eddig a legnagyobb tévedésben voltunk! Szó van pedig a Thomassalakról, amelyről a magyar gazdák saját tapasztalatból is tudják, hogy kitűnő, biztos és tartós hatású foszforsavas műtrágya, de általában el van terjedve Magyarországon azon balhiedelem, hogy a Thomassalak csak akkor hat, ha azt ősszel alkalmazzuk. Nos hát ez óriási tévedés! Ebben a tekintetben példát vehetünk a német gazdáról, aki alkalmazza a Thomassalakat az év minden szakában, őszi és tavasszal, sőt a réteket még nyáron is trágyázzák, p. o. az első kaszálás után még pedig bámulatos eredménnyel! A mai rossz gazdasági viszonyok közepette, azt hisszük nem végzünk hiábavaló munkát, ha a külföld haladására rámutatunk. Persze itt is helyén való lesz az óvatosság abban az irányban, hogy csakis kitűnő minőségű árut vásároljunk. Ugy tudjuk, hogy eddig a berlini Thomassalagyárak által forgalomba hozott „Csillag” védjegyű Thomassalak bizonyult leghatásosabbnak. Az említett gyárak vezérképviselője Magyarországon: Kalmár Vilmos, Budapest, VI. Teréz-körút 3.

Henneberg-selyem csakis valódi fekete, fegy, és színes — méterenként 60 krtól 11 ftt 35 kr, hétrőluzok és ruhákra.

Portó- és vámentesen házhoz szállítva. Kivántra mintákat és választékban postafordultával küld.

Henneberg selyemgyára Zürichben.

IRODALOM.

Beteg vagyok . . .

Beteg vagyok és a szobában Olyan hideg van, künn esik a hó. Micsoda ágy! hol vagy jó régi ágyam? S micsoda istenverte takaró! Fázom, a hátam összeborzad És a fejem vad lázban ég. Anyám ül mellem, anyám hol vagy? Mint mikor iskolás gyerek valék.

Mesélj a te beteg fiadnak, Anyám, mesélj; mint hajdanán A királyfirol, kit elragadnak Gonosz rablók, arról mesélj anyám. Szegény királyfi, hogy kifosztogatták S megölik végül a gazok . . . Nem mese ez anyám, igazság. És e királyfi látod: — én vagyok.

Álmodozó, sápadt királyfi Ugy járok én is mint a többiek. Elindultam világ hódítani, látni És nem találtam egy igazi szívet. Daloltam. Ki figyel ma dalra? Ah olyan fásultak az emberek. Nincs kedvem bérstót hányni falra. S új dalba fogni késő, nem merek.

És minek is; olyan közel a vég már Minden oda, mi egykor hevített. Az a sok tarka álom, színes légvár. . . Fakó a táj ma, s a szívem hideg. Mehetünk. Káron, öreg evezősöm

Csolnakod hadd ringassák a habok. Am ne duzzogj, én is mint minden őszöm A révpénzzel adósd maradok.

Farkas Alajos.

A „Zemplén 1904. évi naptára”, immár 21-ik évfolyamán, elhagyta a sajtót és mint várva-várt, mint szívesen látott házi barát, ellátogat régi jó ismerőseihez az egész vármegyében. Bizonyára mindenütt nagyon szívesen látják újra, mert vízi malgával mindazokat a szükségességeket, amiket tudni kell és tudni illik ebben a mi szűkebb körű hazánkban, Zemplénvármegyében, a mi közdolgoink intézőiről és arról a nagy-nagy gépezetről, aminek a neve vármegyei és községi közigazgatás. Ez a naptár évről-évre tájékoztatónk Zemplénvármegye hivatalos berendezéséről, összes hivatalairól és hivatalos tudnivalóiról, hogy úgy mondjam Bedaerünk; egy „Évkönyv”, mely évről-évre felrészíti bennünk és 365 napon szolgálja összetartozandóságunk érzését mind a 300.000-unknek, kik Zemplénvármegye 451 községének, a hozzájuk tartozó pusztáknak, tanyáknak, telepeknek, szóval kultur-helyeknek élő lélekszáma vagyunk. — Ez a „Zemplén Naptára” tisztán a mi zempléni honi irodalmunk terméke, nemcsak azért, mert a zempléni írók írják, de, ami fő, mindenik lapjának minden betűjét Zemplénről írják. — A „Naptár”-nak ezt az évfolyamát is lapunknak sokáig volt szerkesztője, Dongó Gy. Géza írta és szerkesztette az ő irodalmi termékeit jellemző szeretettel és műgonddal. — A „Naptár”-t, melynek tüzetesebb ösmertetésére még visszatérünk, Ehlert Gyula, a „Zemplén” tulajdonosa adta ki. — A 4^{1/2} nyomtatott ivre terjedő naptár ára: 80 fill. Vidékre küldve 10 fillérrel több.

A magyar kegyes tanítórend legújabb „Névtára”, melyet az 1903/4. iskolai évre nyomattak ki, van nyitva előttünk. Benne lapozgatva tudtuk meg, hogy a rend személyzetének összes száma 398, ebből az öregekbe jut 265, a fiatalabbakra, t. i. a fogadalmas, fogadalmat még nem tett és az újone piarista-növendékekre pedig: 133, akik Magyarországnak 21 városában vannak rendházaikban letelepedve, illetve a magyar hazának 15 fő-, 1 nagy-, 7 kiscímházaiban és 4 elemi iskolájában tanítanak. A rend alapítójáról Calazanei szt. Józsefről elnevezett Kalazantinum intézeteikben, Budapestén és Kolozsváron, a tanári pályára készülő 60 piarista tanárjelölt. Ez a körülmény magyarázza, hogy itt és ott a piarista-tanároknak hiányzó létszámát, mint Sátoraljaihelyben is, miért kell ideig-óráig világi előadó-tanárokkal pótoltatnia a rendnek. — A rend legidősebb tagja, Kustár Ignác, életének 91-ik évében jár, sőt, amint halljuk, olyan fürge még, hogy szinte szalad. — A rend feje: Magyar Gábor e. főigazgató Budapestén. — A tanárkodó piaristák között bölesészet doktor 29, kanon-jog-doktor 2, teológiai doktor 3, bölesészet- és teológiai doktor 1, névszerint Acsay Antal, borostyánkószorus 3, licenciatús 4, így összesen 42, tehát minden 10-ik piaristáról ragogy a többire a doktorság glóriája. — Egyetemi tanár közülök egy, Vajda Gyula dr. Kolozsváron. — Jó ismerőseink közül, kik több-kevesebb évekkal ezelőtt itt Ujhelyben tanárkodtak, Ormándy és Haáz most Budapestén, Tietz Selmezbányán, Pécsi és Para Máramaros-Szigeten, Szukup Privigyén, Eberhardt Debreczenben, Schichmann és Zimka Kiszébenben, Lóky Kolozsváron, Csintalan Nagybeeskereken, Boros Nagy-Károlyon, Halmi Vácson, Szalay Kolozsváron, Karsay, Rády és Hadady pedig Léván tanárkodnak. — A sátoraljaihelyi rendház feje Horváth Sándor; a főgimnázium igazgatója Kovács Endre, ki ifjúságunkat tizenketted magával oktatja tudományra, buzdítja istenfélelemre, vezérli hazaszeretetre.

TANÜGY.

Az alkoholizmus ellen.

Írta: Czagány Ferenc.

Két igen értékes füzet érkezett a kultuszminiszteriumtól a kir. tanfelügyelőségekhez. Az egyik dr. N. Szabó Sándor miniszteri osztálytanácsos jelentése, a Brémában 1903 évi ápril. 14—19-én tartott IX. nemzetközi alkoholizmus elleni kongresszusról, — a másik dr. Rauschburg Pál nagyhirű ideg-orvos tanulmánya a gyenge tehetségű és gyenge elméjű iskolás gyermekekről.

A füzetek tartalmának kivonatos, rövid ismertetése az vkminiszterium 79.113/903 számu körrendeletével az ország összes kir. tanfelügyelőségeinek köteletségévé tétellett: — de ha ez nem történt volna is, készleges örömmel adjuk e jeles iratok rövid ismertetését, mert a bennük foglalt reális alapigazságok oly közérdekűek, s horderejük oly nagy, hogy a közjóra irányuló hasznos szolgálatot teszünk ismertetésük által, egyben fontos nevelésügyi érdekeket is szolgálva.

I.

Az alkohol kérdés már régebben képezi Európában, különösen Nagy-britanniában vita tárgyát. De míg az utóbbi országban a szesz italoktól való tarózkodás — az abstinencia, — már régebbi népmozgalom volt, az európai kontinensen ezen mozgalmat egy szólván nem is ismerték és megelégedtek azzal, hogy a szesz italokkal való vissza élések ellen repressiv rendszabályokkal és mérékletességi predikációkkal küzdjenek. A XIX században Németországban e mozgalom csak a pálinka ellen irányul és csak hamar ellaposodott. — Ettől függetlenül a Skandináv országokban hatalmas abstinens mozgalom keletkezett, mely ezen országok erkölceit és szokásait teljesen megváltoztatta, a többi európai országokra azonban ez sem birt befolyással. — 1885-ben sikerült Antwerpenben a szesz italokkal való visszaélés ellen úgynevezett nemzetközi „meeting”-et összehívni, melyre meghívták mindazokat, kik az alkoholizmus leküzdése iránt érdeklődtek. Bár ezen első kongresszus inkább frázissokkal, szónoklatokkal, mint tényleges eredménnyel járt, és a kérdésnek tudományos alapon való tárgyalásáról gondoskodás nem történt, az érdeklődés fel volt kelte és elhatározták, hogy két év múlva újabb kongresszust tartanak. A II. kongresszus, mely Zürichben ülésezett, fényes eredménnyel járt. Itt már mindenki érezte, hogy praktikus, társadalmi alkohol kérdés létezik, és hogy ez nemcsak néhány ember rögeszméje. Dacára a nagy tulsulyban levő mértékletességi híveknak az egészen fiatal abstinencia kerekedett felül. A tárgyalások még ugyan nem voltak szigoruan tudományosak, de sokkal tartalmasabbak mint, Antwerpenben. — Ezen kongresszussal nyert jogosultságot az alkohol kérdésnek társadalmi és hygienikus jelentősége, és elhatározták, hogy a III. kongresszus Christianiában tartatik meg. E III. kongresszus egy nagyrészt a szesz italoktól tartózkodó lakosság előtt folyt le, és közép- s dél Európa képviselői szemtanui lehettek, hogy erős és becsületes nép miként képes saját tetsétől a kóranagyot biztos kézzel eltávolítani, és regenerálódni. Tudva van, hogy Norvégia, Európának legkorszerűbb országából a legjózanabb lett, s e mellett minden téren óriási módon emelkedett. — A jelenlevők közül senki sem feledte el a lakosság rokonszemes, szelid modorát, mintaszerű becsületeségét és az ország feltétlen biztonságát. A IV. kongresszus Hágában folyt le szintén az abstinencia híveinek győzelmével. Az V. kongresszus Basclben, a VI. Brüsselben tárgyalt, mind több-több eredménnyel. A VII. Párisban tartott kongresszuson már a hadsereg vezető clemei is részt vettek, a VIII. Bécsben ülésezett kongresszus magvas

és magas színvonalu vitái Magyarország figyelmét is rendkívüli módon magukra terelték, s e kongresszus következményei is jelentőség teljesek voltak hazánkra nézve, amenyiben a hazai alkohol ellenes mozgalom tulajdonképpen innen veszi kezdetét.

(Folyt. köv.)

NYILT TÉR. *)

MERKUR váltóüzleti részvénytárs.

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. sz. vesz és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészevényeket, tőzsdén nem jegyzett papirokat és azokra, valamint minden egyéb értékpapír és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdégyekben szakértői felvilágosítással ingyen szolgál.

BANKOSZTÁLY. SORSJEGYSZTÁLY. VÁLTÓÜZLET.

A m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítóhelye. Sorsjegyek csekély havi részletfizetésre, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legelőször díjazás kivánatra bérmentve.

Rövid levélcízm:

Merkur, Budapest, Fürdő-utca. Részvénytőke kor. 1.000.000.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Lapunk n. t. munkatársait felkérjük, hogy lapunk karácsonyi számában való közzétételre szánt közleményeiket minél előbb küldjék be lapunk címére, nehogy a cikkek későn érkezése esetén azokat mellőznünk kelljen.

Misz: Véghetetlenül örülünk, hogy annyira megnyerte Czobor az ön tetszését, hanem azért e versből mégis megkímélhetett volna bennünket. Abbeli ígérőtét, hogy az önnök legjobban tetszőt minden átrándulás után megfogja verselni, kijelentjük, hogy a legkevésbé sem tartjuk kötelezőnek, sőt elengedhetőnek. Éppen ez ok miatt közöljük le kivételesen a „Czoboríradóját”, t. lme:

Czoborka jó színész. Mert ő esupa szín-ész, És ez a szín-ész nő, Ha van jó színész nő, Aki jó partnere, S nem nevet semmire, Aki tudja, hogy ő Szerepében dicső Dolgokat talál ki, Hogy mit? Azt találd ki. Csak az az egy baja: Hogy későn jár haza. Az az hogy is mondom, Ah! tudom már hogy van, Későn? Oh dehogy is, Ó nem olyan hamis, Inkább nagyon korán Jóval éjfél után.

Biz Misz ez: misz.

L. M. Kassa. A tp-t megindítottuk s reméljük, hogy néha gondolni fog reánk.

Cs. L. Helyben. Köszönjük. Legközelebb felhasználjuk.

B. M. Budapest. Jönni fog.

Nem közölhető: Törtetés. (vers.)

Kiadótulajdonos: Ehlert Gyula.

HIRDETÉSEK.

17085/1903. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt.-Miklós országos vásár f. évi december hó 17-től bezárólag december hó 21-ig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra, december hó 17-től esütörtökön reggel 5 órá-tól kezdve meg van engedve. Temesvárott, 1903. évi novemb. 28-án. A városi főkapitányságtól Bandl Rezső, főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár. — Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi és ipar-vásár.

**Legelőcsőbb
bevásárlási forrás.**

Első zemplén-megyei honi bútortermék
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém
értesíteni, hogy a „Vörös ökör” épületében a földszin-
ten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BÚTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét

helyszüke miatt

tetemesen leszállított olcsó

bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a
n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Eladó

2 kocsi-ló, egy alig használt nyereg felszerelés, egy parádés
szerszám, egy talyiga (gig), egy pár igás szerszám, szekér és
minden a lótarthoz szükséges kellék.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

**Modern takarmánykamra berendezésekei
járgány, benzinmotor és gőzhajtásra ;**

szecska és répvágókat ;

gőzgépek, lokomobilok javítását,
kazánkovács munkákat, új tüszekrények
készítését ugy helyben, mint vidéken

**Malmok, vízvezeték- és fürdőberendezéseket,
malomhengerek rovátkolását készséggel
elvallalja**

SZILÁGYI ÉS DISKANT gépgyára
és gépraktára **Miskolczon.**

Ganz és Társa kitűnő motorainak, Hofher és Schrantz
kitűnő gazdasági gépeinek képviselősege.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomásra hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a tegrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendég-
lőmben kitűnő asztali
bor 34 krtól 40 krig,
ovábbá valódi hegyaljai
szamorodni 1 frt, 20
krtól 1 frt 60 krig
kapható.

Weinberger Manó,
S.-a.-Ujhely Korona r.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller
egy régi kipróbált háziszert, a mely már több
mint 34 év óta megbízható bedörzsölési al-
kalmaztatik köszvénynél, csúszál és megbúléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” czéggeljegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

Van szerencsém a n. é. kö-
zönségnek ajánlani

tisztán kezelt

ASZTALI BOROMAT.

Literje 30 krajozár.

SZABÓ ERZSI,

dohány- és szivar áruda.

Magyar osztály. — Magyar levelezés.

Debenhams Óczeán Sinien

Antwerpen — De Keyser Lei 46.

Amerikába

senki sem utazzék addig, a mig meg nem győződött arról, hogy a mi társulatunkkal a legelőnyösebben utazik, a mit megtud, ha utazásra tőlünk felvilágosítást kér.

Menetrend Nev-York és Kanadába.

Dijtalan felvilágosítás. Angol hajók.

Kényelmes utazás.

Családok kedvezményben.

Legrövidebb tengeri ut.

Legelőcsőbb utazás.

Kitűnő ellátás.

Werner Sárka

okl. czimbalom-művész

CZIMBALOM

MAGÁNISKOLÁJÁBAN

Sátoralja-Ujhely, Kazinczy-utca
(Haas Adolf-téle házban)

ugy kezdők mint haladók a czimbalom tanításban alapos oktatást nyernek.

Tanítást magánházaknál is elfogad.

Csoporttanítások szerény díjazás mellett megállapodás szerint.

Állandó bizományi raktár:

Schunda V. József es. és kir. hangszergyáros és a pedálczimbalomok feltalálójának legjobb minőségű czimbalmaiból.

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, mely a legkülönfélébb;

egyensúly, tizedes és százados mérlegek,
gabona-, marha- és hidmérlegek,

továbbá

hitelesített súlyok és űrmértékek

ábráit és árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve.

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

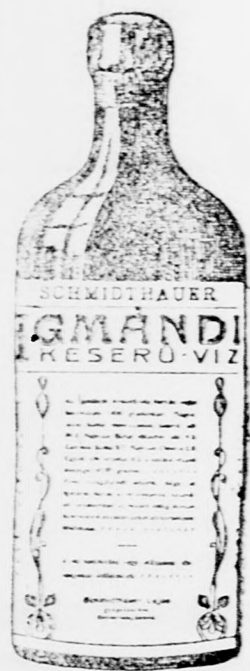
SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST.

Fő-üzlet: VI, FONCIÉRE PALOTA.

Gyár: VI, RÉVAY-UTCZA 16, saját ház.

Gyomor-, bél- és vértisztító kuránál már
= fél pohár természetes =

IGMÁNDI

KESERŰ VIZ.

Reggelként használva kitűnően beválik.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos:

Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban,
üvegje 50 fillér.

Raktár: **HAZAI H.**

bél- és külföldi ásványvíz-üzletében S.-A.-Ujhely.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakráczon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szereit által.

A Jurisics-féle Pakráczai-cseppek oly esodaszerű balzsam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a Jurisics-féle Pakráczai-cseppek oly előnyvel bírnak, hogy minden baj ellen használhatók és mindig esodaszerű hatással van. A Jurisics-féle Pakráczai-cseppek legbiztosabban gyógyítják a gyomorfájdalmat és székrekedést, gyomorgörcsöt, rendetlen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat, és ezzel kapcsolatos fejtájtást, gyomorgéget, felbűfögést, sápkórt, szék- és ezzel kapcsolatos fejtájtást, gyomorgéget, felbűfögést, sápkórt, szék-

dülést és mindenfajta gyomorkatarást, de a legfontosabb sikerrel alkalmaztatik külsőleg is, nevezetesen daganatok, égési sebek, szagattás és közsvényes bántalmaknál, mert ahol semmiféle szer nem használott, ott a Jurisics-féle Pakráczai-cseppek már rövid használat után nem hozott. Ezt számtalan hányalatközt minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle Pakráczai-cseppek megrendelhetők közvetlenül a Jurisics-féle Pakráczai-cseppek győgsze-résztől PAKRÁCZON 432. sz.

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel: 12 üveg k. 5.— 36 üv. k. 12.40 Minden 12 üveg után 24 " " 8.60 48 " " 16.— egy üveg Pakráczai-cseppek ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílalás, influenza és hurut ellen felülmul-hatatlanság szer

a Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv. Ára: 2 üveg k. 3.40, 4 üveg k. 5.80, 6 üveg k. 8.20

Hideglelés és láz ellen ki-tűnő szer a „Febri Fugo” mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.— Szlavoniai növénynedvből és „Febri Fugo”-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelé-sénél is egy üveg Pakráczai-cseppek ingyen kapunk.

Jelszavam: Egészséget a betegnek, erőt a gyengének! Vidmarics Péter magyarázza a Pakráczai-cseppek esodaszerű hatását.

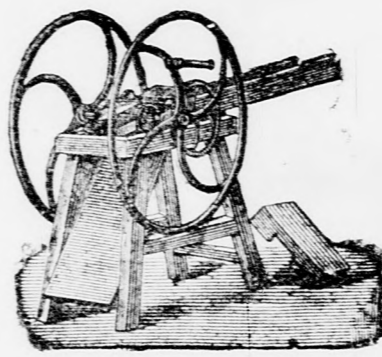
Főraktár Budapest: Török József gyógytárában Király-utca 12.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

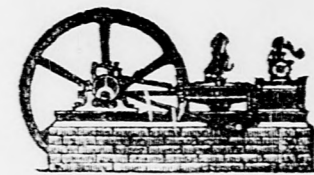
Szecs-kavágókat kézi vagy jár-gányhajtásra.

Repavágókat és tengeri mor-zsolókat.

Olajgyár berendezéseket.

Örlő- és daráló malmokat. Prog-ress-tisztító gépeket, lisztosz-tályozó hengereket.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, ka-varó készülékek, maláta és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

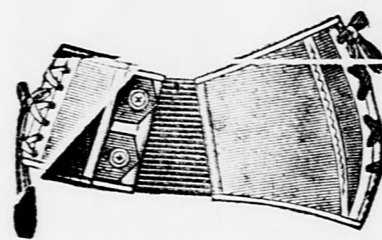
Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

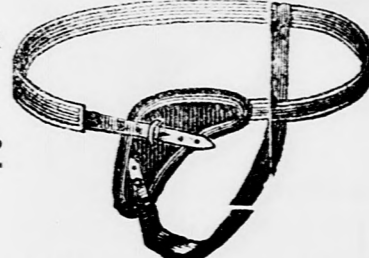
S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

forduljanak hozzám

teljes bizalommal.

30 évi tapasztalatom, melyet a külföld legnagyobb Orthopaediai és kőtszer műhelyeiben szereztem, biztosítékot nyújt szakképességemről, hogy a legelavultabb sérveknél is segítek. — Készítek kaskórt, műtűzöt, egyenes tartót, púpkötőt, műtűzöt, kezelet stb.

Nagy raktár mindennemű betegápolási ezikk és orvosi műszerekben, irrigátor, ágy táll, éjjeli cícsőt, Eledet, tej sterilizáló ké-szüléce Prof. Soxhlet szerint, valamint minden Gummi áru.

Valódi francia különlegességek discretio mellett.

Keztyük saját gyártmány, mérték szerint is.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BLUMBERG S. E. keztyüs és műkötszerész
Kassa főutca 91. szám.